

3 Δεκεμβρίου 2019

Προσευχή στον Κύριον ημών Ιησούν Χριστό, κατανυκτική και ικετήριος

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Του αγ. Ιωάννου Δαμάσκηνου ή του αγ. Αναστασίου Σιναΐτου

Πολυεύσπλαχνε και πολυέλεε Κύριε Ιησού Χριστέ, ο Θεός μου, ο οποίος ήρθες στον κόσμο να σώσεις τους αμαρτωλούς, που εγώ είμαι ο πρώτος, ελέησε με σε παρακαλώ πριν από το θάνατό μου. Γνωρίζω πως με περιμένει φρικτό και φοβερό δικαστήριο, που θα γίνει εμπρός σε όλο τον κόσμο, οπότε και θα φανερωθούν όλες οι αμαρτωλές και ακάθαρτες πράξεις μου. Ξέρω πως τ' αμαρτήματά μου είναι βαρύτατα και, πράγματι, δεν αξίζουν να τα συγχωρήσεις, καθώς υπερβαίνουν σε

πλήθος και αριθμό ακόμη κι αυτή την άμμο της θάλασσας· γι' αυτό και δεν τολμώ να ζητήσω την άφεση και συγχώρεσή τους, Δέσποτα, εγώ που έχω αμαρτήσσει πιο πολύ απ' όλους τους ανθρώπους· πιο πολύ κι από τον άσωτο έζησα μέσα στην ασωτία· είμαι χρεοφειλέτης σου περισσότερο κι από κείνον που χρωστούσε τα μύρια τάλαντα· πιο πολύ κι από το ληστή τον εαυτό μου θανάτωσα· ξεπέρασα και τη πόρνη σε αμαρτίες εγώ ο φιλόπορνος· πιο πολύ κι από τους Νινευίτες διέπραξα φοβερά αμαρτήματα εγώ ο αμετανόητος· «οι ανομίες μου κατασκέπασαν το κεφάλι μου, πιο πολύ κι απ' του Μανασσή, και, όπως ένα βαρύτατο φορτίο, μ' έχουν απ' το βάρος γονατίσει· ταλαιπωρήθηκα φοβερά κ' έγειρα εντελώς κυρτωμένος». Το άγιό σου Πνεύμα καταλύπησα· παράκουσα τις εντολές σου, κατασπατάλησα τον πλούτο, που μου έδωκες· βεβήλωσα τη χάρη σου· τον αρραβώνα, που μου χάρισες, τον ξόδεψα στις αμαρτίες· το τίμιο «κατ' εικόνα σου» το έχασα, καταμολύνοντας τη ψυχή μου· τον καιρό που μου έδωκες για να μετανοήσω, τον έζησα μαζί με τους εχθρούς σου· καμιά εντολή σου δεν εφύλαξα· τον χιτώνα που μ' έντυσες τον κατερρύπωσα· έσβησα τη λαμπάδα του ορθού λόγου, που έβαλες μέσα μου· το πρόσωπό μου, που το είχες πλουτίσει με χαρά, το εξαχρείωσα μέσα στις αμαρτίες· τα μάτια μου, που εσύ φώτισες, εγώ τα τύφλωσα με τη θέλησή μου· τα χείλη μου, που τόσες φορές με τ' άχραντα μυστήριά σου είχες αγιάσει, τα μόλυνα μ' αισχρές αμαρτίες.

Και το γνωρίζω καλά, ότι οπωσδήποτε θα παρουσιαστώ τη Δευτέρα Παρουσία στο φοβερό βήμα του κριτηρίου σου ως κατάδικος, εγώ ο πολυμαρτωλός· ξέρω, πως τότε όλα όσα έχω διαπράξει θα ελεγχθούν φανερά και δεν θα μείνει τίποτε κρυφό εμπρός στα μάτια σου. Όμως, σε παρακαλώ, Κύριε, εσύ που είσαι γεμάτος συμπάθεια, έλεος και φιλανθρωπία, «να μη με δικάσεις επάνω στο θυμό σου»· βέβαια, δεν λέω «να μη με παιδέψεις», γιατί τούτο είναι αδύνατο, σύμφωνα με τ' αμαρτωλά έργα μου, αλλά λέω «να μη με δικάσεις επάνω στο θυμό σου». Και τούτο θα το κερδίσω εκεί, εμπρός σου, αν δεν με κρίνεις και δεν με παιδέψεις μέσα στο θυμό σου και στην οργή σου, κι αν δεν φανερώσεις όλα μου τα κρίματα μπρος στους Αγγέλους και στους ανθρώπους, για μεγάλη αισχύνη και ντροπή μου.

«Κύριε, μη τω θυμώ σου ελέγξης με»! Κι αν το θυμό ενός επίγειου βασιλέα δεν μπορεί κανείς να τον βαστάξει, πόσο μάλλον θα μπορέσω να βαστάξω εγώ, ο πανάθλιος, το θυμό του επουράνιου Βασιλέα και Κυρίου μου; «Κύριε, μη τω θυμώ σου ελέγξης με, μηδέ τη οργή σου παιδεύσης με». Ξέρω την περίπτωση του Ληστή, που σου ζήτησε κι αμέσως του έδωκες τη συγχώρεση· ξέρω την Πόρνη, που σε πλησίασε ολόψυχα κ' ευθύς τη συγχώρεσες· ξέρω τον Τελώνη, που στέναξε απ' τα βάθη της καρδιάς του και δικαιώθηκε· όμως, εγώ ο τρισάθλιος, που ξεπέρασα σε αμαρτίες όλους αυτούς, δεν θέλησα να τους μιμηθώ στη μετάνοια, μήτε στα συνεχή δάκρυα· δεν έχω καθαρή και αληθινή εξομολόγηση, απ' τα βάθη της

καρδιάς μου δεν βγαίνει στεναγμός· η ψυχή μου δεν είναι καθαρή, ούτε η αγάπη μου προς το Θεό· δεν έχω πνευματική ταπείνωση, ούτε διαρκή και αδιάλειπτη προσευχή· δεν έχω σωφροσύνη σώματος, μήτε καθαρότητα στους λογισμούς μου, κι ούτε διάθεση που να ευχαριστεί το Θεό. Με τί πρόσωπο, λοιπόν, και με ποιά παρρησία και θάρρος να τολμήσω να ζητήσω συγχώρηση;

«Κύριε, μη τω θυμώ σου ελέγξης με»! Πολλές φορές, Κύριε μου, αποφάσισα οριστικά να μετανοήσω· πολλές φορές, μέσα στην εκκλησιά πέφτω στα γόνατα και σε προσκυνώ με κατάνυξη, άλλα μόλις απομακρυνθώ απ' το ναό σου, πέφτω πάλι στις αμαρτίες, όπως πρώτα. Πόσες φορές μου έδειξες τα ελέη σου, μα εγώ ο αμετανόητος κίνησα ξανά την οργή σου! Πόσες φορές με περίμενες με μακροθυμία, μα εγώ δεν θέλησα να επιστρέψω! Πόσες φορές μ' έπιασες και με σήκωσες, μα εγώ πάλι γλίστρησα κ' έπεσα! Πόσες φορές εισάκουσες την προσευχή μου, μα εγώ δεν σε υπάκουσα! Πόσες φορές μ' έβαλες να δουλέψω σ' ένα έργο, μα εγώ δεν σ' άκουσα και δεν δούλεψα πουθενά! Πόσες φορές μ' τίμησες με την αγάπη σου, κ' εγώ ούτε καν σ' ευχαρίστησα! Πόσες φορές μετά την αμαρτία μου, εσύ, ως κάλος Πατέρας, με παρηγόρησες και ως γιό σου με κατεφίλησες και, ανοίγοντας μου την αγκαλιά σου, μου είπες στοργικά: «Σήκω πάλι, μη φοβάσαι, στάσου ολόρθος! Έλα ξανά κοντά μου, και δεν θα σε μαλώσω· δεν σε σιχαίνομαι, ούτε σ' αποδιώχνω, μήτε θα φανώ σκληρός προς το πλάσμα μου, το τέκνο μου, την εικόνα μου, τον άνθρωπο που έπλασα με τα ίδια τα χέρια μου και τον ντύθηκα, και για τον οποίο έχυσα το αίμα μου. Δεν διώχνω το λογικό πρόβατο που χάθηκε και τώρα έρχεται προς εμένα· δεν μπορώ να μην του δώσω τη θέση που είχε πρώτα στην καρδιά μου, κι ούτε μπορώ να μην το βάλω πάλι μαζί με τα υπόλοιπα ενενηνταεννιά πρόβατα, γιατί εγώ γι' αυτό και μόνο κατέβηκα στη γη και άναψα λυχνάρι το κορμί μου, και το σπίτι καθάρισα και τις φίλες μου ουράνιες Δυνάμεις προσκάλεσα και συγκέντρωσα, για να ευφρανθούν και να χαρούν με την εύρεσή του»!

Όλα αυτά, λοιπόν, Κύριέ μου, ως αγαθός και φιλόανθρωπος, μου τα χάρισες, κ' εγώ ο άθλιος, τα περιφρόνησα όλα κ' έφυγα σε ξένη και μακρινή χώρα της απώλειας. Αλλά εσύ, πανάγαθε, φέρε με πάλι πίσω, και μην αφήσεις την οργή σου, Κύριε, να πέσει επάνω σε μένα το δύστυχο, μήτε να με δικάσεις επάνω στο θυμό σου, εύσπλαχνε, αλλά δείξε και πάλι τη μακροθυμία σου σ' έμενα. Μη βιαστείς να με κόψεις, όπως την άκαρπη συκιά, μήτε να δώσεις εντολή να με θερίσει το δρεπάνι του θανάτου άγουρο απ' τη ζωή, αλλά δώσε μου λίγη προθεσμία να ζήσω, και οδήγησέ με, Κύριε, στη πραγματική μετάνοια. Και, «μη τω θυμώ σου ελέγξης με, μηδέ τη οργή σου παιδείσης με».

«Ελέησόν με, Κύριε, ότι ασθενής ειμί τη ψυχή». Είμαι ασθενής στο λογισμό,

ασθενής στη γνώμη και στη προαίρεση, γιατί αφανίστηκε η δύναμή μου, έλειψε ο χρόνος μου, έσβησαν μέσα στη ματαιότητα όλες οι μέρες του βίου μου, και πια έχει φτάσει το τέλος μου. Αλλά, σε παρακαλώ, άνοιξε, άνοιξέ μου Κύριε, σ' έμενα τον ανάξιο, που κρούει τη θύρα της ευσπλαχνίας σου και μη μου την κλείσεις, διότι, αν εσύ μου την κλείσεις, ποιος θα μου την ανοίξει; αν εσύ δεν μ' ελεήσεις, ποιος θα με βοηθήσει; Κανένας άλλος παρά μονάχα εσύ, που είσαι πάντοτε πολυέλεος και πολυεύσπλαχνος.

«Ελέησέ με, Κύριε, γιατί είμαι πολύ άρρωστος». Μου αχρήστεψε ο εχθρός όλα τα νεύρα που με στήριζαν, και με κατάντησε άρρωστο και συντετριμμένο· αλλά ο άρρωστος και συντετριμμένος δεν μπορεί να σηκωθεί μόνος του, δεν μπορεί να γιατρέψει τον εαυτό του· ο συντετριμμένος δεν μπορεί να βοηθήσει τον εαυτό του. Ελέησέ με, λοιπόν, εσύ Κύριε, γιατί είμαι αδύνατος και άρρωστος.

«Ίασαί με, Κύριε, ότι εταράχθη τα οστά μου· εταράχθη και συνετρίβη η ψυχή μου». Όποιος, βέβαια, έχει σπασμένα τα κόκαλά του, δεν μπορεί να σηκωθεί και ν' αναζητήσει το γιατρό, δεν μπορεί να τρέξει και να γλυτώσει απ' τον εχθρό που τον καταδιώκει· ζήτησε με, λοιπόν, εσύ Κύριέ μου, που ήρθες να βρεις το χαμένο πρόβατο· έλα να μ' επισκεφτείς, που έχω περιπέσει στους ληστές, οι οποίοι δεν μ' άφησαν καν μισοπεθαμένο, αλλά ολοκληρωτικά νεκρό με κατάντησαν· εσύ, Κύριε, γιάτρεψέ με και σήκωσέ με απ' τη φοβερή ασθένεια οπού μ' έριξε ο εχθρός μου και μ' άφησε να σαπίζω στις πληγές μου. Και ο άρρωστος, που έχει καταπληγωμένο και σαπισμένο το κορμί, κείτεται καταγής ολόκληρος, ριγμένος στο χώμα, πτώμα ελεεινό και τρισάθλιο, το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να ζητάει γιατρό και να φωνάζει εκείνον που θα τον λυτρώσει, να περιφέρει ολόγυρα τα μάτια του για να ιδεί πότε θα έρθει να τον επισκεφτεί εκείνος που γιατρεύει όσους έχουν συντετριμμένη καρδιά και σηκώνει απ' το κρεβάτι της ανημποριάς τους βαριαρρωστημένους και σώζει τους βαθιά απελπισμένους.

«Ίασαί με, Κύριε, ότι εταράχθη τα οστά μου, και η ψυχή μου εταράχθη σφόδρα»! Μ' έχει καταλάβει σωματική και ψυχική ταραχή, Κύριέ μου, γιατί έπεσα στα πάθη της σάρκας, καθώς έδωκα και τη σάρκα και τη ψυχή μου παίγνιο στους δαίμονες. Γιάτρεψέ με, Κύριε, γιατί έχουν συγκλονιστεί και ταραχτεί τα οστά μου, που συνδέουν τον εσωτερικό άνθρωπο. Κι αυτά ποια είναι; η πίστη, η φρόνηση, η ελπίδα, η δικαιοσύνη, η εγκράτεια, η ευσέβεια, η πραότητα, η ταπεινοφροσύνη και η ελεημοσύνη. Αυτά είναι τα οστά που έχουν συντριβεί μέσα μου, Κύριε. Αλλά, «Ίασαί με, Κύριε, ότι εταράχθη τα οστά μου, και η ψυχή μου εταράχθη σφόδρα»! Γιατί βλέπω τώρα να' χει προχωρήσει η ζωή μου, και γι' αυτό συγκλονίστηκε τόσο η ψυχή μου. Βλέπω το δρόμο προς την άλλη ζωή να' ναι δύσκολος και μακρύς, ενώ εγώ ειμ' εντελώς ανέτοιμος, και γι' αυτό έχει ταραχτεί τόσο πολύ η ψυχή μου.

Βλέπω το δανειστή μου να μου ζητάει αυτά που μου δάνεισε, ενώ εγώ δεν μπορώ να του τα δώσω, και γι' αυτό η ψυχή μου ταραχτήκε τόσο πολύ. Βλέπω το δικαστή μου να επισείει την καταδικαστική απόφαση και τους δημίους εξαγριωμένους να με σκούζουν, και γι' αυτό η ψυχή μου ταραχτήκε τόσο πολύ. Βλέπω να με κατηγορούν πολλοί, και δεν υπάρχει κανείς που να μου συμπαρασταθεί, και γι' αυτό η ψυχή μου έχει ταραχτεί τόσο πολύ.

Μ' έχει καταλάβει ολόκληρο η ταραχή και η σκοτοδίνη, και αγωνιώ και τρέμω και φρίττω και σκίζονται τα σπλάγχνα μου, και δεν ξέρω τι να κάμω και με τι πρόσωπο θ' αντικρύσω το μεγάλο Κριτή μου! Με πιάνει ίλιγγος και φοβερή ταραχή, συνθλίβομαι και στερούμαι τα μέσα να γλυτώσω. Να, γιατί η ψυχή μου έχει ταραχτεί τόσο πολύ.

«Ελέησόν με, Κύριε, ότι εταράχθη τα οστά μου, και η ψυχή μου εταράχθη σφόδρα»! Ο πονηρός δεν παύει να μ' ενοχλεί· οι εχθροί μου δεν σταματούν το πόλεμο εναντίον μου· ο εμφύλιος πόλεμος της σάρκας πάντοτε με κατακαίει· οι πονηροί λογισμοί με κανέναν τρόπο δεν ησυχάζουν. «Και συ, Κύριε, έως πότε»; Ως πότε θα μ' αφήνεις να υποφέρω έτσι; Ιδού, Κύριε, βλέπεις πως όλα όσα με αφορούν είν' ελεεινά και τρισάθλια. Βλέπεις, ακόμη, την αντίθεση που προβάλλει το σώμα μου και το πόλεμο που μου κάνει, καθώς και το καμίνι των παθών. Όπως και την ατονία της ψυχικής μου δύναμης. Ως πότε, λοιπόν, Κύριε, δεν θα μου δείχνεις τη συμπάθειά σου; Ως πότε δεν θ' αναλαμβάνεις την εκδίκηση κατεπάνω στους εχθρούς μου; Ως πότε δεν θα προστρέχεις, ως πότε δεν θα βλέπεις, ως πότε θα με παραβλέπεις; Κύριε, σώσε με, κάνοντας έλεος. Μη με προσπεράσεις, Κύριε, εμένα τον ανάξιο, και ελέησέ με, διότι όταν εσύ με παραβλέπεις, Κύριε, εγώ τότε βυθίζομαι στην κατάπτωση.

«Δι' ο επίστρεψον, Κύριε· ρύσαι την ψυχήν μου, και σώσόν με ένεκεν του ελέους σου». Ως συμπαθής, ελέησέ με και ως ελεήμων, συμπάθησέ με· ως φιλόανθρωπος, σώσε με, όχι χάρη στα έργα μου, διότι είναι πονηρά, μα χάρη στο έλεός σου· όχι για τους κόπους μου, αφού είμαι τόσο αδύνατος, ούτε για τους λογισμούς ή τους λόγους μου, αφού είναι βρώμικοι και ακάθαρτοι, μα σώσε με χάρη στο έλεός σου, πολυέλεε Κύριε. Κι αν θελήσεις να με περάσεις από δικαστήριο, Δέσποτα, εγώ πρώτος ρίχνω την καταδικαστική ψήφο κατεπάνω μου. Εγώ κατηγορώ τον εαυτό μου και λέω πως είμαι άξιος θανάτου. Σώσε με, λοιπόν, Κύριε, γιατί μονάχα στο έλεός σου και στη φιλανθρωπία σου καταφεύγω, Πανάγαθε. Δεν έχω τίποτε άξιο να σου προσφέρω, γι' αυτό και σου ζητώ ελεημοσύνη· και μη μου ζητήσεις αντίτιμο γι' αυτήν. Θυμήσου τα λόγια σου, Κύριε, «ότι η σκέψη του ανθρώπου είναι, από τη νεότητά του ακόμη, προσεχτικά στραμμένη προς τα πονηρά έργα». Και άλλου, «ο άνθρωπος μοιάζει στη ματαιότητα, κ' οι μέρες του περνούν σαν τη φευγαλέα

σκιά». Και, ακόμη, «κανένας δεν μένει καθαρός κι ανέγγιχτος από τον ρύπο». Η σύλληψη και η γέννησή μου δεν είναι απαλλαγμένες από την ανομία και την αμαρτία. «Κι αν θελήσεις να παρατηρήσεις τις ανομίες μας, κανένας δεν μπορεί ν' αντέξει, Κύριε». Γι' αυτό, σε παρακαλώ, σώσε με τον ανάξιο δούλο σου χάρη στο έλεός σου, και όχι χάρη στα έργα μου.

Διότι, αν ελεήσεις εκείνον που το αξίζει, δεν είναι αξιοθαύμαστο· αν σώσεις τον δίκαιο, τίποτε το παράξενο. «Εμένα σώσε με, Κύριε, χάρη στο έλεός σου». Δείξε το θαυμαστό σου έλεος σ' έμένα, Κύριε. Παρουσίασε την ευσπλαχνία σου σ' έμένα, Δέσποτα, και τη μεγάλη φιλανθρωπία σου. Δείξε σ' έμένα τον ανάξιο, Κύριε, όπως έδειχνες παλαιά στα τέκνα σου το έλεός σου, διότι τους μεν δικαίους τους σώζεις, αλλά στους αμαρτωλούς δείχνεις το έλεός σου και τους ελεείς. Ας μη νικήσει η κακία μου την αγαθότητά σου, Κύριε, κι ούτε να στήσεις δικαστήριο για το δούλο σου. Ξέρω, πως, αν με βάλεις μπρός στο δικαστήριό σου, θα κλειστεί μονάχο του το στόμα μου, μην έχοντας τι να πει και τι ν' απολογηθεί. Γι' αυτό, μη θελήσεις να δικάσεις το δούλο σου, κι ούτε να ζυγιάσεις τις αμαρτίες μου με την απειλή σου. «Γύρισε αλλού το πρόσωπό σου, παραβλέποντας τις αμαρτίες μου, κ' εξάλειψε όλες τις ανομίες μου» .

Και σώσε με, Κύριε, χάρη στο έλεός σου· «αυτό το έλεός σου, που θέλω να μ' ακολουθεί όλες τις μέρες της ζωής μου». Ας με κυνηγάει παντού το έλεός σου, Κύριε, έμένα που με τις αμαρτίες μου φεύγω από σένα· έμένα, που δραπετεύω από σένα πάντα και τρέχω κακώς πίσω από την αμαρτία.

Τούτο μονάχα σου φωνάζω και ικετεύω και παρακαλώ: «σώσόν με ένεκεν του ελέους σου»! Σώσε με πριν φτάσω στα φοβερά εκείνα δικαστήρια, ή -για να πω καλύτερα την αλήθεια- στα φοβερά εκείνα κολαστήρια, όπου δεν υπάρχει μετάνοια ή ομολογία, γιατί είναι γραμμένο, «μέσα στον Άδη ποιος μπορεί να σε ομολογήσει και να σε δοξολογήσει;». Γι' αυτό, Κύριε, σώσε με, χάρη στο έλεός σου, αφού νεκρός κάνεις δεν σε θυμάται κι ούτε στον Άδη πια μπορεί να σε ομολογήσει, γιατί εκεί δεν υπάρχει μετάνοια· εκεί δεν υπάρχει συγχώρεση, για όσους δεν μετανοούν εδώ και δεν εξομολογούνται. Γι' αυτό, σε παρακαλώ, σώσε με τώρα, που μετανοώ και σε ομολογώ σωτήρα μου, τον ανάξιο δούλο σου, κι αυτό, Κύριε, χάρη στο έλεός σου και όχι χάρη στα έργα μου. Διότι εσύ ο ίδιος μας είπες, Κύριε, «να ζητάτε και θα βρείτε, χτυπάτε τη θύρα και θα σας ανοιχτεί». Και «όσα κι αν ζητήσετε στην προσευχή σας με πίστη, θα τα λάβετε». Γι' αυτό, σώσε με, χάρη στο έλεός σου, φιλάνθρωπε Δέσποτα, για να δοξάζεται και στη περίπτωσή μου το πανάγιο και υπερδοξασμένο σου Όνομα, Κύριε και Θεέ μου, που έγινες άνθρωπος όπως εγώ για τη σωτηρία μου· για να μπορώ κ' εγώ, αν σωθώ και συναριθμηθώ με όλους τους Αγίους σου, να σε δοξάζω, εσένα τον υπεράγαθο και φιλάνθρωπο Θεό μου, Ιησού

Χριστό, μαζί με τον άναρχο Πατέρα σου, και το πανάγιο και αγαθό και ζωοποιό σου Πνεύμα, νυν και αεί, και εις τους αιώνας των αιώνων, αμήν.

Πηγή: Π.Β. Πάσχου, *Το πένθος και το φως της ημέρας*, Εκδ. Αρμός.